

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ LỊCH SỬ - ĐỊA LÝ

MÔN LỊCH SỬ ĐỊA LÝ 7

(Từ ngày 13/1/2025 đến ngày 18/1/2025)

BÀI 14. CÔNG CUỘC XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ ĐẤT NƯỚC THỜI NGÔ – ĐINH - TIỀN LÊ (939 – 1009) (3 tiết)

A. LÝ THUYẾT

1. Ngô Quyền dựng nền độc lập

- Năm 939, Ngô Quyền lên ngôi vua, chọn Cổ Loa làm kinh đô.
- Thiết lập bộ máy chính quyền mới.
- + Vua đứng đầu.
- + Dưới có quan văn, quan võ.
- + Cử tướng trấn giữ các châu.
- Ý nghĩa: Đất nước được bình yên, nền độc lập được củng cố

2. Công cuộc thống nhất đất nước của Đinh Bộ Lĩnh và sự thành lập của nhà Đinh

- Năm 944 Ngô Quyền mất, đất nước loạn 12 sứ quân.
- Đinh Bộ Lĩnh lập căn cứ ở Hoa Lư, liên kết một số sứ quân, cùng nhân dân dẹp loạn.
- Năm 967 Đinh Bộ Lĩnh thống nhất đất nước.
- Năm 968, Đinh Bộ Lĩnh lên ngôi Hoàng đế, đặt tên nước là Đại Cồ Việt, niên hiệu là Thái Bình, đóng đô ở Hoa Lư, Ninh Bình, đúc tiền đồng.

3. Cuộc kháng chiến chống Tống thời Tiền Lê (năm 981)

a) Hoàn cảnh:

- Nhà Đinh rối loạn, Lê Hoàn được suy tôn làm vua.

b) Diễn biến.

- Năm 981 quân Tống xâm lược nước ta bằng 2 đường thủy và bộ.
- Lê Hoàn trực tiếp chỉ huy cuộc kháng chiến.

c) Kết quả:

- Tướng giặc Hầu Nhân Bảo bị giết.
- Cuộc kháng chiến thắng lợi.

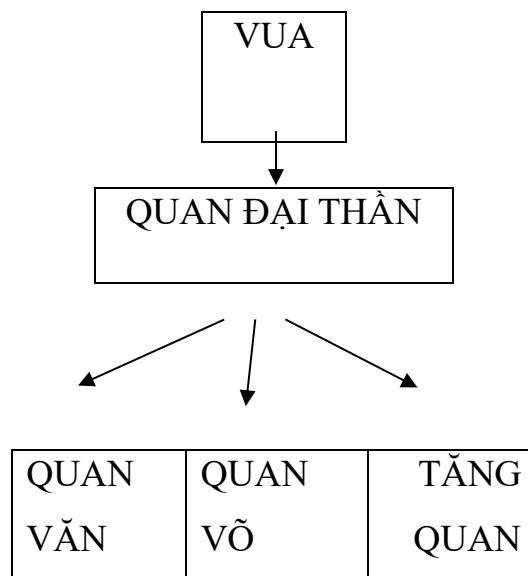
d) Ý nghĩa:

- Khẳng định quyền làm chủ đất nước.
- Đánh bại âm mưu xâm lược quân Tống.

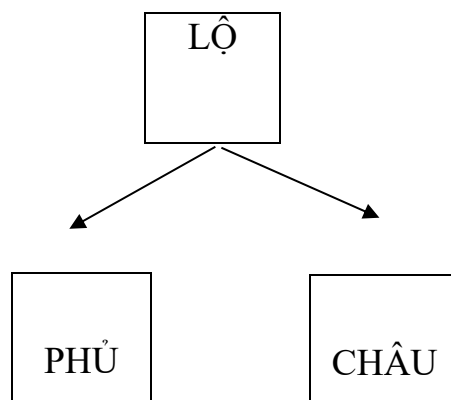
4. Tổ chức chính quyền thời Đinh, Tiền Lê

- Bộ máy chính quyền thời Đinh => ổn định xã hội, đặt cơ sở xây dựng đất nước.
- Năm 979 Đinh Bộ Lĩnh bị giết, nội bộ lục đục
- Nhà Tống lấn le xâm lược.
- Lê Hoàn được suy tôn làm vua.
- Tổ chức chính quyền nhà Tiền Lê:

Trung ương



Địa phương



Quân đội: 2 bộ phận

- Cấm quân.

- Quân địa phương.

5. Đời sống xã hội và văn hóa thời Đinh -Tiền Lê

a. Xã hội: gồm hai bộ phận:

Vua

quan văn - quan võ - nhà sư – đạo sĩ



(nông dân - thợ thủ công – thương nhân – nô tì)

- Bộ phận thống trị (gồm vua, quan văn, quan võ cùng một số nhà sư, đạo sĩ)

- Bộ phận bị trị: nông dân (lực lượng sản xuất chính) thợ thủ công, thương nhân và tầng lớp cuối cùng là nô tì (số lượng không nhiều).

b. Văn hóa:

- Nho Giáo chưa phát triển.

- Đạo Phật được truyền bá rộng rãi. Nhà sư được tôn trọng. Chùa chiền được xây dựng nhiều nơi.

- Các loại hình văn hóa nhân gian phát triển, đặc biệt là hát chèo.

B. LUYỆN TẬP, VẬN DỤNG

1. Trắc nghiệm: Chọn đáp án đúng

Câu 1. Người đã có công dẹp loạn 12 sứ quân, thống nhất đất nước là

A. Đinh Bộ Lĩnh. B. Lê Hoàn. C. Ngô Quyền. D. Lý Công Uẩn.

Câu 2. Vua Đinh Tiên Hoàng đã đặt quốc hiệu nước ta là

A. Đại Việt. B. Đại Nam. C. Đại Cồ Việt. D. Việt Nam.

Câu 3. Kinh đô của nhà nước Đại Cồ Việt được đặt ở

A. Hoa Lư. B. Cổ Loa. C. Phong Châu. D. Phú Xuân.

Câu 4. Nhà Tống lợi dụng cơ hội nào để lấn le xâm lược Đại Cồ Việt?

A. Đại Cồ Việt đang rơi vào tình trạng “loạn 12 sứ quân”.

B. Đất nước rối ren, Lê Hoàn đảo chính lật đổ nhà Đinh.

C. Triều Đinh lục đục, chia rẽ; vua Đinh Toàn còn nhỏ tuổi.

D. Triều đình suy tôn Lê Hoàn lên ngôi vua thay cho vua Đinh.

Câu 5. Thập đạo tướng quân Lê Hoàn lên ngôi vua trong hoàn cảnh như thế nào?

- A. Đất nước đang trong tình trạng phân liệt, “loạn 12 sứ quân”.
- B. Đất nước thanh bình, thịnh trị; kinh tế phát triển, xã hội ổn định.
- C. Nhà Tống hoàn thành cuộc xâm lược và đặt ách cai trị ở Đại Cồ Việt.
- D. Nhà Đinh suy yếu, vua mới còn nhỏ tuổi, quân Tống lăm le xâm lược.
2. Năm 939, Ngô Quyền xưng vương, chọn Cổ Loa làm kinh đô. Giải thích về quyết định này, nhiều ý kiến cho rằng Ngô Vương muốn tiếp nối truyền thống nước Âu Lạc xưa. Em có đồng ý với ý kiến này không? Vì sao?
3. Hãy hoàn thiện các thông tin ở cột sự kiện (A) tương ứng với (B) theo nội dung dưới đây:

	Sự kiện (A)	Ý nghĩa (B)
<i>a</i>	?	<i>Mở đầu thời kì dựng nền độc lập.</i>
<i>b</i>	?	<i>Khởi xướng quá trình thống nhất đất nước.</i>
<i>c</i>	?	<i>Củng cố thống nhất đất nước.</i>

C. DẶN DÒ

- Các em hoàn thành phần luyện tập, vận dụng
- Đọc trước và trả lời các câu hỏi trong SGK của bài sau

Mọi thắc mắc quý phụ huynh vui lòng liên hệ:

GVBM: NGUYỄN THỊ THẮNG. SĐT: 0962253101